

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Bảy, ngày 09/11/2024.

*****

PHẬT PHÁP VẤN ĐÁP

BÀI 80

Chúng ta tu hành không phải để chứng đắc một cảnh giới nào đó mà phải loại trừ tập khí, phiền não xấu ác của chính mình. Chúng ta mong cầu chứng đắc một cảnh giới nào đó thì chúng ta đã rơi vào tà tri, tà kiến. Chúng ta tu hành, chúng ta cũng không cần cầu tai qua, nạn khỏi, mạnh giỏi, bình an, có đời sống an vui. Người xưa nói: *“Người phước nhất định ở đất phước, đất phước chỉ dành cho người phước”*. Chúng ta chân thật cải đổi những tập khí xấu ác thì chúng ta đã có phước, người có phước nhất định sẽ ở nơi có phước. Chúng ta học Phật mà chúng ta mong cầu một thứ nào ở bên ngoài thì chúng ta đã sai lầm nghiêm trọng. Nhà Phật nói: *“Ngoài tâm tìm Phật thì không thể thấy Phật”*. Phật chính ở nơi tâm của chúng ta.

Một trong những tập khí xấu ác nhất của chúng ta là *“tự tư tự lợi”*, chúng ta khởi tâm động niệm đều vì chính mình, cái của mình. Chúng ta nghĩ đến mình nên chúng ta thỏa mãn năm dục, khởi *“tham, sân, si, mạn”*, ảo danh, ảo vọng. Chúng ta triệt để loại bỏ *“tự tư tự lợi”* thì những tập khí khác sẽ giảm nhẹ và mất đi. Những tập khí xấu ác này đã theo chúng ta từ vô lượng kiếp, không dễ loại bỏ. Nếu chúng ta chứng quả A – La – Hán thì tập khí của chúng ta vẫn còn. Các bậc A – La – Hán khi nghe thấy nhạc trời, trong bất tri bất giác cũng lắng nghe theo nhạc, đây là tập khí của các Ngài vẫn hiện hành.

Hòa Thượng từng đưa ra một ví dụ, nếu chúng ta dùng một chiếc bình để đựng rượu thì cho dù chúng ta rửa sạch chiếc bình đó nhiều lần, chiếc bình đó vẫn có mùi rượu. Chúng ta không thể khiến cho chiếc bình không còn mùi ngay lập tức. Nếu chúng ta mở nắp bình và để chiếc bình ra ngoài trời một thời gian dài thì chiếc bình sẽ tự nhiên không còn mùi. Tập khí không khởi hiện hành nhưng gốc của những tập khí này vẫn tồn tại một cách vi tế. Hôm qua, chúng ta học dịch *“Tịnh Độ Đại Kinh khoa chú”*, Hòa Thượng giảng *“Chúng ta phải trải qua ba A Tăng Kỳ Kiếp thì những tập khí xấu ác mới dần dần mất đi”*.

Hằng ngày, chúng ta không nên tiếp xúc với những hoàn cảnh khiến chúng ta bị ô nhiễm. Thí dụ, chúng ta bước vào vũ trường, tiếng nhạc, hoàn cảnh xung quanh sẽ khiến chúng ta nhảy múa theo; Hay khi chúng ta bước vào quán nhậu, chúng ta cũng sẽ dần dần cũng sẽ bị lôi cuốn bởi mọi người. Chúng ta đừng bao giờ cho mình có cơ hội để những tập khí xấu ác có duyên để dấy khởi.

Những năm gần đây, khi tôi ra Hà Nội, tôi chỉ ở Ngọc Linh, sau khi ăn sáng xong thì tôi di chuyển qua khu đào tạo Sơn Tây để làm việc, làm việc xong thì tôi trở về Ngọc Linh, không tiếp xúc với mọi người. Nếu ở khu đào tạo Sơn Tây đủ điều kiện để học tập thì tôi sẽ ở đó, không cần di chuyển sang Ngọc Linh. Hòa Thượng nói: **“Chúng ta đi nhiều, tiếp xúc nhiều thì thị phi cũng sẽ nhiều”**. Chúng ta không cần trọng thị **“danh vọng lợi dưỡng”**, phải trái, tốt xấu cũng sẽ cuốn chặt lấy tâm chúng ta. Tôi vừa làm việc vừa niệm Phật, học tập. Tôi tránh duyên để tập khí, phiền não không có cơ hội dậy khởi. Tập khí của chúng ta đã tan nhạt giống như một chiếc chai đã từng đựng rượu, nay chỉ còn mùi rượu nhưng nếu gặp duyên thì tập khí vẫn sẽ dậy khởi. Chúng ta biết tránh duyên là chúng ta biết cách bảo hộ tâm thanh tịnh, bảo hộ giới thân, huệ mạng của mình. Chúng ta đừng để thân phạm phải sai lầm là chúng ta giữ giới cho thân, giữ giới cho tâm, để tâm chúng ta thanh tịnh.

Nhiều người niệm Phật nhiều năm nhưng vẫn **“tự tư tự lợi”**, họ lo sợ mình không thể vãng sanh. Chúng ta tu hành, niệm Phật đúng như pháp thì chúng ta nhất định sẽ vãng sanh. Nhiều người chỉ niệm Phật mong được vãng sanh nên họ không làm bất cứ việc gì. Hòa Thượng nói: **“Nếu không cần làm gì thì Thích Ca Mâu Ni Phật đâu cần bốn ba suốt 49 năm, ngày ngày giảng Kinh nói pháp, không một ngày nào nghỉ ngơi”**.

Hòa Thượng cũng từng nói: **“Tự hành giúp cho hóa tha, hóa tha giúp cho tự hành”**. Chúng ta giúp ích cho chúng sanh thì đó là chúng ta giúp cho chính mình. Chúng ta không tiếp xúc với người thì chúng ta không có hoàn cảnh để khảo nghiệm những tập khí, phiền não của chính mình. Chúng ta cho rằng tâm chúng ta thanh tịnh, không còn **“tự tư tự lợi”**, **“tham, sân, si, mạn”** nhưng khi chúng ta gặp cảnh thì những tập khí của chúng ta vẫn còn nguyên. Hiện tại, nếu chúng ta điếm danh thì những tập khí tham, sân, si của chúng ta đều có đầy đủ. Những tập khí này đã theo chúng ta từ vô lượng kiếp, chúng đã rất **“chung thủy”** với chúng ta. Chúng ta tránh hết mọi cảnh duyên thì những tập khí này không thể dậy khởi.

Chúng ta cho rằng chúng ta không còn tham tiền, tiền ít có thể chúng ta không động tâm nhưng số tiền nhiều chúng ta có động tâm không? Cách tốt nhất là chúng ta nên miễn nhiễm với chúng. Ngày trước, khi tôi đi ra ngoài chia sẻ về văn hóa truyền thống, mỗi chuyến đi của tôi đều tốn đến vài chục triệu, ban đầu, tôi tự an ủi mình là: **“Cố gắng thêm một lần nữa, lần sau sẽ không lỗ nữa!”**, dần dần, đến lần sau cùng tôi tự nói với mình: **“Lần này mình sẽ chấp nhận lỗ trắng!”**. Đây là tôi dần dần đối trị tập khí của chính mình. Hòa Thượng nói: **“Chẳng qua là chúng ta không chịu làm, không thật làm, nếu chúng ta chịu làm, thật làm thì chúng ta nhất định sẽ làm được!”**.

Ngày trước, tôi rất ngưỡng mộ những người có thể thức dậy vào lúc 2, 3 giờ sáng để tu hành, thời gian đó, tôi không dành thời gian để công phu mà tôi dành phần lớn thời gian để dịch đĩa của Hòa Thượng, có ngày tôi ngồi dịch đến 16 giờ. Khi tôi bị bệnh

rất nặng, tôi mời hai người chăm chỉ công phu đến tu tập cùng mình nhưng tôi nhận thấy họ cũng thường bỏ thời khóa, từ đó, tôi khởi lên ý niệm, không ỷ lại, nương nhờ vào bất cứ ai mà phải chính mình nỗ lực. Chúng ta đã có đạo lý, phương pháp đầy đủ, chúng ta nỗ lực thì chúng ta sẽ làm được.

Có người hỏi Hòa Thượng: *“Thưa Hòa Thượng, làm thế nào để khắc phục tính khí ngạo mạn?”*.

Người thế gian cho rằng, người tài mà ngạo mạn thì có thể tha thứ được nhưng có những người bất tài, vô dụng cũng ngạo mạn. Chúng ta tu hành thì người có tài hay người bất tài mà ngạo mạn thì chúng ta cũng phải tha thứ vì chúng ta hiểu rõ những người ngạo mạn thì sẽ có tương lai không tốt. Hòa Thượng nói: ***“Chúng ta biết rõ rằng họ đáng thương, chắc chắn phải đọa vào ba đường ác”***.

Ngày trước, khi tôi mới dịch đĩa của Hòa Thượng, có những lúc tôi cảm thấy lời nói của Hòa Thượng không phù hợp, đây là tôi khởi tâm bất kính, ngạo mạn. Tôi cố gắng đè những vọng niệm này xuống và tự nhắc nhở mình, nếu chỗ nào tôi chưa hiểu, tôi cố gắng tu hành thì sẽ hiểu. Chúng ta chưa hiểu mà chúng ta kết luận, cho rằng lời của người xưa chưa đúng thì chúng ta đã sai. Hòa Thượng cả một đời hành pháp, chúng ta mới học tập mà chúng ta cho rằng có những điểm chưa phù hợp thì chúng ta đã có tâm ngạo mạn.

Những người càng bất tài, vô dụng thì càng ngạo mạn. Người thế gian nói: *“Vô pháp, vô thiên”*. Không có pháp, không có trời. Có những người cho rằng không có ai tài giỏi hơn mình. Trong lớp học của chúng ta, có những người bị mắng nhiều nên họ *“tốt nghiệp sớm”*, không còn học tập nữa. Ngày trước, khi tôi đi dạy ở tỉnh Bà Rịa Vũng Tàu, sau một thời gian, có một số người không theo học nữa tôi hỏi Sư trụ trì thì sư trụ trì nói rằng những người đó nói: *“Ngày nào đi học lớp của Thầy cũng bị mắng hàng nửa giờ, sau đó Thầy mới dạy!”*. Gần đây, có người học trò nói với tôi: *“Con cảm ơn Thầy! Nhờ Thầy ngày xưa mắng nên con viết chữ đẹp nhất lớp, con là lớp trưởng”*. Ngày trước, tôi dạy học trò học chữ Hán, người nào viết 214 bộ thủ tiếng Hán xấu quá thì tôi tịch thu vở và bảo họ về viết quyển khác.

Hòa Thượng nói: ***“Chúng ta nên học “Lễ Kính Chư Phật” của Bồ Tát Phổ Hiền, lễ kính chư Phật chính là khắc phục ngạo mạn của chúng ta, không luận đối với bất cứ người nào đều phải chân thành, cung kính, đều phải có lễ mạo”***.

Có người hỏi Hòa Thượng: *“Thưa Hòa Thượng, con nhìn thấy người này không vừa mắt thì phải nên làm thế nào?”*.

Trong bát khổ của con người có *“oán tặng hội khổ”*, những người ghét nhau mà phải gặp mặt thì sẽ khổ. Con người luôn chìm trong ân, oán, tình, thù, có những người nói rằng người họ ghét nhất trên cuộc đời là chồng hay vợ của chính mình. Phật nói, tất cả những thứ có hình tướng đều không phải là thật. Người mà chúng ta từng yêu thương,

nhưng nhớ nhưng sau đó, chúng ta lại muốn họ biến mất khỏi thế gian. Đây là do chúng ta chấp trước.

Hòa Thượng nói: **“Chúng ta phải đem người chúng ta không vừa mắt nhìn cho thuận mắt. Ngay khi chúng ta không bằng lòng với ai đó thì chúng ta phải phản tỉnh, kiểm điểm chính mình, phải sửa đổi, tự làm mới, tự hỏi rằng: “Ta tại vì sao không bằng lòng với họ vậy?”. Đây chính là do tập khí ngạo mạn của chúng ta. Ngạo mạn là sân hận, phải đem tập khí, tâm bệnh này triệt để thay đổi. Chúng ta phải học tập Phật Bồ Tát, chư Phật Bồ Tát cho dù nhìn thấy yêu ma, quỷ quái cũng thấy thuận mắt, vừa lòng”**.

Chúng ta không chấp trước, không vướng bận trong tâm thì mọi vấn đề đều được giải quyết. Phật Bồ Tát không có chướng ngại, các Ngài nhìn chúng sanh trên tự tánh, hiện tại họ chưa là Phật nhưng tự tánh của họ đầy đủ đức tính, tướng hảo của Như Lai. Chúng ta luôn phân biệt chấp trước đây là người có đạo đức, kia là người không tốt, đây là người nghèo khổ, kia là người giàu sang. Đó là do chúng ta chỉ nhìn ở hình tướng không nhìn ở nơi tự tánh. Chúng ta nhìn từ nơi tự tánh thì tâm từ bi của chúng ta sẽ hiển lộ, chúng ta sẽ biết làm thế nào đối đãi với mọi người.

Có người hỏi Hòa Thượng: **“Thưa Hòa Thượng, khi con nhìn thấy tượng A Di Đà Phật, con nghĩ đến việc Phật từ bi giáo hóa tất cả chúng sanh nhưng chúng sanh vẫn mê hoặc, con liền rơi lệ, như vậy có phải là con bị Ma ám hay không?”**.

Chúng ta được dạy nhưng chúng ta tu hành vẫn chưa tốt, vẫn sai phạm. Chúng sanh mê lầm nhưng chúng ta đã thoát khỏi mê lầm chưa? Chúng ta đang khóc cho chúng sanh hay khóc cho chính mình? Hằng ngày, khởi tâm động niệm, hành động tạo tác của chúng ta y theo giáo huấn của Phật thì chúng ta là người tỉnh giác. Nếu chúng ta làm theo tập khí, phiền não của chính mình thì chúng ta là người mê lầm. Chúng ta nhìn thấy chúng sanh mê lầm mà chúng ta không nhận ra mình cũng đang mê lầm thì đó không phải là tâm từ bi.

Hòa Thượng nói: **“Nếu như chúng ta chân thật khóc cho sự mê lầm của chúng sanh thì đó là tâm từ bi. Chúng ta phải học theo cách làm của Phật Bồ Tát để độ tất cả chúng sanh”**.

Hòa Thượng từng nói: **“Hoàn thiện chính mình để ảnh hưởng chúng sanh”**. Trước đây, một số học trò của tôi cũng viết câu nói này và treo trên tường. Chúng ta treo câu nói này lên tường nhưng chúng ta không làm theo thì chúng ta chỉ treo để cho thạch sùng nhìn. Tập khí, phiền não của chúng ta vẫn còn nguyên thì chúng ta chưa đồng cảm với chúng sanh, chúng ta chưa có tâm từ bi, chúng ta chỉ đang khởi vọng tưởng. Chỉ khi chúng ta đã hạn chế được tập khí, phiền não thì chúng ta mới đang khởi được tâm từ bi với chúng sanh.

Hằng ngày, chúng ta có rất nhiều mong cầu, vọng tưởng. Chúng ta phát nguyện độ chúng sanh nhưng chúng ta chưa độ mình thì chúng ta không thể độ được chúng sanh. Chúng ta khuyên chúng sanh không tham, không “*tự tư tự lợi*” thì chính chúng ta phải không còn tham, không còn để tập khí “*tự tư tự lợi*” dấy khởi. Chúng ta không còn “*danh vọng lợi dưỡng*” thì chúng ta mới khuyên được người không “*danh vọng lợi dưỡng*”. Điều quan trọng nhất là chúng ta “*tự hành*”, sau đó, chúng ta “*độ tha*”. Chúng ta làm theo Phật Bồ Tát thì đó mới là chúng ta phát tâm từ bi, chúng ta thường làm theo cảm tình, vọng động. Chúng ta chỉ nghĩ mà không làm thì đó là chúng ta vọng tưởng. Ban đầu, chúng ta khởi vọng tưởng nhưng chúng ta thật làm, chúng ta thực hiện được hoài bão, mong muốn thì đó là nguyện lực.

Hằng ngày, chúng ta đang có quá nhiều vọng tưởng. Nếu chúng ta cho rằng ngày mai chúng ta sẽ làm thì “*ngày mai*” sẽ không bao giờ đến. Mọi người có kể câu chuyện về Quán ăn có ghi tấm biển ở bên ngoài là: “*Ngày mai ăn không phải trả tiền*”. Có hai Cha con nhìn thấy tấm biển và hai Cha con đợi ngày mai mới vào ăn. Ngày hôm sau, sau khi hai Cha con ăn xong, chủ quán vẫn đến thu tiền, hai Cha con ngạc nhiên hỏi thì chủ quán nói: “*Ngày mai ăn mới không phải trả tiền, còn hôm nay ăn vẫn phải trả tiền!*”. Người thế gian nói: “*Ngày mai rồi lại ngày mai, ngày mai đến bao giờ*”.

Khi tôi về thăm quê Bác, tôi khởi lên ý niệm muốn làm việc gì đó để tri ân Bác, sau đó, mọi việc diễn ra một cách kỳ diệu trong thời gian rất ngắn. Hiện tại, chúng ta đã mở được những trường học chuẩn mực Thánh Hiền ở thành phố Vinh. Ban đầu chúng ta khởi vọng tưởng nhưng nếu chúng ta làm được thì vọng tưởng trở thành nguyện **vọng** (lực) Tôi nghĩ đến việc gì lợi ích cho mọi người thì tôi làm. Tôi đã làm được hầu hết những điều mình nghĩ. Trong cuộc sống thường ngày, chúng ta phải cố gắng chuyển đổi nghiệp lực, chúng ta đến vì nghiệp lực, mang thân nghiệp lực, chúng ta phải dùng thân nghiệp lực làm thành thân nguyện lực. Chúng ta cố gắng nỗ lực, làm tốt theo lời Phật Bồ Tát, Cổ Thánh Tiên Hiền đã dạy thì chúng ta đã chuyển thân nghiệp lực thành thân nguyện lực. Đây là chúng ta chân thật từ bi!

*****

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!